

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค 312 การวิจัยเชิงคุณภาพในงานสังคมสงเคราะห์ (3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

กลุ่ม 3 ห้องเรียน SC3 – M17 หรือ ออนไลน์ MST 2022-1(780003)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

ศูนย์รังสิต

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
7800/02	รศ.ดร.เพ็ญประภา ภัทรานุกรม	0860780231	Phenprapha191@yahoo.com	รศ 716
7800/03	ผศ.ดร.มาลี จิรวพัฒนานนท์	081-5848002	m_yuntu@yahoo.com	รศ 501
7800/04	ผศ.ดร.สิริยา รัตน์ช่วย ผู้ประสานรายวิชา ประจำปีการศึกษา 1/2565	081-4486781	sw.siriya@gmail.com	รศ 616

ห้องเรียน / ช่องทางการเข้าห้องเรียนออนไลน์ (กรณีสอนออนไลน์)

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	ห้องเรียน	กรณีออนไลน์
7800/02	รศ.ดร.เพ็ญประภา ภัทรานุกรม	SC3 – M16	MST
7800/03	ผศ.ดร.มาลี จิรวพัฒนานนท์	SC3 – M17	MST 2022-1(780003)
7800/04	ผศ.ดร.สิริยา รัตน์ช่วย	SC3 – M18	MST

2. วันและเวลาบรรยาย

ทุกวันพุธ เวลา 09.30 - 12.30 น. ห้องเรียน SC3 – M17

วันสอบ

สอบกลางภาค -

สอบปลายภาค วันพฤหัสบดีที่ 8 ธันวาคม 2565 เวลา 9.00-12.00 น.

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

- 3.1 เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจกระบวนการค้นคว้าวิจัยเชิงคุณภาพ และจริยธรรมในการวิจัย
- 3.2 เพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกทักษะปฏิบัติการวิจัยเชิงคุณภาพ
- 3.3 เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นในการปรับใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อพัฒนางานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม

4. แนวสั้งเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

กระบวนทัศน์ในการแสวงหาความรู้ตามวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ความหมาย ข้อพิจารณาเชิงจริยธรรม ในการทำวิจัยกับมนุษย์ การกำหนดแนวคิดของปัญหาการวิจัย การทบทวนวรรณกรรม หลักการออกแบบ แผนการวิจัย การเข้าสู่สนามวิจัย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนและการนำเสนอผลการศึกษารูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการฝึกทักษะปฏิบัติการวิจัย เพื่อทำความเข้าใจต่อปรากฏการณ์ทางด้านสังคมตามความจริงในทุกมิติ ซึ่งจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม ชุมชนและสังคม

ภาษาอังกฤษ

Paradigms for seeking a knowledge of qualitative research, meanings, ethical considerations in the conduct of research on human subjects. Conceptualization of research problems, review of literature, principle of research design, planning for a field study, data correction and analysis, writing and presentation of research findings in various patterns including focusing on research practice. There is an emphasis on understanding the social situations leading to the development of services quality on social work and social welfare of individuals, groups, communities, and societies.

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์			5. ทักษะการวิเคราะห์			6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ				
1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	
●		○	○	○	●	○	○	●	●		●	●	○	●	●	○			●	●	

6. กฎกติกา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกการเรียนการสอนในชั้นเรียน

- 1) การเข้าชั้นเรียน หากมีเหตุจำเป็นต้องหยุดเรียน ต้องส่งเอกสารลาเรียนต่ออาจารย์ผู้สอน
- 2) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน
- 3) การทำงานและส่งงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงเวลา

กรณีต้องปรับเป็นการจัดการเรียนการสอน แบบออนไลน์ หรือ แบบ Hybrid(ตามบริบท)

เนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 1/2565 เป็นการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน 100% อย่างไรก็ดี หากต้องปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามสถานการณ์ฉุกเฉิน COVID-19 ฯลฯ เป็นรูปแบบออนไลน์หรือ แบบ Hybrid ดังนั้น กฎ กติกา สำหรับการเรียนการสอนของรายวิชา สค. 312 วิจัยเชิงคุณภาพในงานสังคมสงเคราะห์ มีดังนี้

1. นักศึกษาทุกคนต้องออนไลน์ผ่านระบบ (Microsoft Teams) MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ตามวัน และเวลาของการจัดการเรียนการสอน
2. นักศึกษาทุกคนต้องใช้ชื่อและนามสกุลจริงในระหว่างการเรียนออนไลน์ผ่านระบบ MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา
3. นักศึกษาต้องเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของการเรียนในชั้นเรียนทั้งหมด (11 ครั้ง) และไม่เข้าเรียนล่าช้า ทั้งนี้หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้หรือจะต้องเข้าเรียนล่าช้า ควรติดต่ออาจารย์ผู้สอนก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วันทำการ หรือหากมีอาการป่วยต้องติดต่อ/แจ้งผู้สอนก่อนทางอีเมลหรือทางช่องทางการติดต่อที่กำหนดไว้ระหว่างผู้เรียนและอาจารย์ผู้สอน
4. หากนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับระบบออนไลน์เนื่องด้วยสาเหตุใด ๆ ก็ตามจะต้องแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนหรือทางเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์ หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
5. หากอาจารย์ผู้สอนขอตรวจนับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนออนไลน์ และตอบคำถามการเรียนขอให้นักศึกษาเปิดกล้องด้วยทุกครั้ง มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
6. นักศึกษาและผู้สอนควรที่จะต้องเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างโดยปราศจากอคติ
7. หากนักศึกษาประสงค์ที่จะทำการบันทึกการสอนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ต้องแจ้งให้ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทราบและยินยอมก่อนทุกครั้ง
8. การรับมอบหมายงานและการส่งงาน นักศึกษาจะต้องส่งผ่านระบบ MST ตามกำหนดระยะเวลาทุกครั้ง หากนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องส่งงานล่าช้าเนื่องด้วยสาเหตุจากข้อผิดพลาดของระบบออนไลน์ ขอให้นักศึกษาแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้ส่งงานชิ้นนั้น หรือส่งงานล่าช้า

การวัดประเมินผล

วิธีการวัดประเมินผล	สัดส่วนคะแนน
1. การฝึกทักษะวิจัยและการค้นคว้าตามที่มอบหมาย	70
1.1 การพัฒนาคำถามการวิจัย/หัวข้อเรื่องวิจัย ที่มาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย	10
1.2 การทบทวนวรรณกรรม	20
1.3 การรวบรวมข้อมูลและการสร้างเครื่องมือ	10
1.4 การวางแผนและนำเสนอผลการวิเคราะห์	10
1.5 การเขียนรายงานการวิจัย	20
2. การสอบปลายภาค	30
รวม	100

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียน การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
1-2 10 ส.ค. 65 17 ส.ค. 65	ชี้แจงแนวสังเขปลักษณะวิชา วัตถุประสงค์ วิธีการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล ความรู้เบื้องต้นในการวิจัย 1) ทบทวนความรู้ความเข้าใจกระบวนการวิจัย 2) การทบทวนวรรณกรรม 3) ความสำคัญ และประโยชน์ของการวิจัยเชิง คุณภาพในงานสวัสดิการสังคมและสังคม สงเคราะห์	- บรรยาย โดยมี เอกสารแนวการ บรรยาย และ เอกสารประกอบ (PowerPoint) - อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น	- มีความเข้าใจสังเขปลักษณะวิชา วัตถุประสงค์ วิธีการเรียนการสอน และ การวัดประเมินผล - ทบทวนความรู้ความ เข้าใจการวิจัย และการ ทบทวนวรรณกรรมเพื่อ พัฒนาคำถามการวิจัยเชิง คุณภาพ - มีความรู้ ความเข้าใจ การวิจัยเชิงคุณภาพใน งานสวัสดิการสังคมและ สังคมสงเคราะห์	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา
3-4 24 ส.ค. 65 31 ส.ค. 65	ความรู้เบื้องต้นการวิจัยเชิงคุณภาพ 1) กระบวนการและวิธีการแสวงหาความรู้ การอนุมาน และ อุปมาน 2) ประเภท ขั้นตอนของการวิจัยเชิงคุณภาพ 3) การวางแผนการวิจัยเชิงคุณภาพ 4) จรรยาบรรณในการวิจัยและข้อพิจารณาเชิง จริยธรรมในการทำวิจัยกับมนุษย์	- บรรยาย โดยมี เอกสารแนวการ บรรยาย และ เอกสารประกอบ (PowerPoint) - อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น	- มีความรู้ความเข้าใจ เบื้องต้นกระบวนการ และวิธีการแสวงหาความรู้ การอนุมาน และ อุปมาน - มีความรู้ ความเข้าใจ เบื้องต้น การวิจัยเชิง คุณภาพ - มีความรู้ความเข้าใจการ วางแผนการวิจัย รวมทั้ง การกำหนดปัญหาและ การตั้งคำถามของการวิจัย เชิงคุณภาพ - มีความรู้ความเข้าใจใน การวิจัยเชิงคุณภาพและก การตระหนักในคุณธรรม และจริยธรรมในการวิจัย	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
5-6 7 ก.ย. 65 14 ก.ย. 65	<p>การกำหนดหัวข้อการวิจัย</p> <p>1) แหล่งที่มาและคำถามการวิจัยสู่หัวข้อวิจัย เชิงคุณภาพทางสถิติการสังคมและสังคม สงเคราะห์</p> <p>2) ลักษณะของหัวข้อวิจัย และการตั้งชื่อเรื่อง วิจัยเชิงคุณภาพ</p> <p>การทบทวนวรรณกรรม และสร้างกรอบ แนวคิด</p> <p>1) แหล่งข้อมูล และประโยชน์ของการทบทวน วรรณกรรม</p> <p>2) การพัฒนา และการนำเสนอกรอบแนวคิด ในการวิจัยเชิงคุณภาพ</p>	<p>- บรรยาย โดยมี เอกสารแนวการ บรรยาย และ เอกสารประกอบ (PowerPoint)</p> <p>- อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น</p>	<p>- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการกำหนดปัญหา การตั้งคำถาม -การตั้งชื่อเรื่องวิจัยเชิง คุณภาพสื่อความหมายได้ ชัดเจน</p> <p>- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทบทวน วรรณกรรม</p> <p>- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกรอบแนวคิดใน การวิจัย และนำการ ทบทวนวรรณกรรมมาใช้ ในการสร้างกรอบแนวคิด การวิจัยเชิงคุณภาพ</p>	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา
7 21 ก.ย. 65	<p>การวางแผน และการเก็บรวบรวมข้อมูลใน งานวิจัยเชิงคุณภาพ</p> <p>1) ความหมายของการออกแบบ วางแผน และ การเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยเชิงคุณภาพ</p> <p>2) วิธีการ เทคนิคและทักษะการเก็บรวบรวม ข้อมูลของการวิจัยเชิงคุณภาพ</p>	<p>- บรรยาย โดยมี เอกสารแนวการ บรรยาย และ เอกสารประกอบ (PowerPoint)</p> <p>- อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น</p>	<p>- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเครื่องมือในการ วิจัยเชิงคุณภาพ เหมาะสม กับบริบทปรากฏการณ์</p> <p>- สามารถวางแผน และ การเก็บรวบรวมข้อมูลใน งานวิจัยเชิงคุณภาพ</p>	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา
8	สัปดาห์การสอบกลางภาค(25 กันยายน – 2 ตุลาคม 2565)			
9-10 5 ต.ค. 65 12 ต.ค. 65	<p>ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยหรือผู้ให้ข้อมูล การ เข้าถึง และเครื่องมือ</p> <p>1) การกำหนดคุณสมบัติของผู้มีส่วนร่วมใน การวิจัยหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูล</p> <p>2) การเข้าถึงกลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย</p> <p>3) ประเภท และการพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูล งานวิจัยเชิงคุณภาพ</p>	<p>- บรรยาย โดยมี เอกสารแนวการ บรรยาย และ เอกสารประกอบ (PowerPoint)</p> <p>- อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น</p>	<p>- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับผู้มีส่วนร่วมในการ วิจัยหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการวิจัยเชิงคุณภาพ</p> <p>- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับประเภทและ พัฒนาเครื่องมือในการ วิจัยเชิงคุณภาพ</p>	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
			- สามารถออกแบบการ เก็บรวบรวมข้อมูลใน งานวิจัยเชิงคุณภาพ	
11-13 19 ต.ค. 65 26 ต.ค. 65 และ 2 พ.ย. 65	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล และ รายงานการศึกษาวิจัย 1) ความรู้ และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิง คุณภาพ จัดระบบข้อมูล และการสร้างข้อสรุป แบบอุปนัย 2) การเขียนรายงานการศึกษาวิจัย องค์ประกอบของรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ ส่วนเนื้อเรื่อง ส่วนประกอบท้ายเรื่อง	- บรรยาย โดยมี เอกสารแนวการ บรรยาย และ เอกสารประกอบ (PowerPoint) - อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น	- มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวิเคราะห์ และ การสังเคราะห์ข้อมูลให้ ออกมาเป็นข้อสรุปแบบ อุปนัย - เข้าใจ และสามารถ ประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียน เพื่อเรียบเรียงรายงานการ วิจัยที่มีคุณภาพ	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา
14-15 9 พ.ย. 65 16 พ.ย. 65	นำเสนอผลการศึกษาวิจัย นักศึกษานำเสนอผลการวิจัยเชิงคุณภาพ	- อภิปราย / แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น	- สามารถสื่อสารนำเสนอ ผลการศึกษาข้อมูลได้ ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และสะท้อนการใช้เทคนิค ทักษะ ในกระบวนการ การวิจัยเชิงคุณภาพ - สามารถประยุกต์ความรู้ เทคนิคการค้นคว้าวิจัยเชิง คุณภาพเพื่อพัฒนาข้อสรุป ในการวิจัย	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา
16 23 พ.ย. 65	- สรุปบททวน และสะท้อนการเรียนรู้	- แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น สะท้อนการ เรียนรู้ และร่วม สรุปบททวน	การสะท้อนบทเรียนรู้เพื่อ ต่อยุ้ถึงความสำคัญของ การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อ การพัฒนางานสวัสดิการ สังคมและสังคมสงเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นร่วมกันระหว่าง ผู้สอนและผู้เรียน เพื่อ นำไปสู่การพัฒนาการ	อาจารย์ผู้สอน ประจำวิชา

สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
			เรียนการสอนในรายวิชานี้ ต่อไป	

หมายเหตุ ลำดับครั้งในการจัดเรียงเนื้อหา การเก็บคะแนนของแต่ละกลุ่ม อาจมีความแตกต่างยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมตามวิธีการ และเทคนิคการสอนของแต่ละกลุ่ม แต่ทุกกลุ่ม *ทั้งศูนย์รังสิต และศูนย์ลำปางใช้ข้อสอบปลายภาคฉบับเดียวกัน

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยตัดเกรดโดยการอิงกลุ่มเรียน

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบ ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

กาญจนา แก้วเทพ. (2560). การวิจัย:จากจุดเริ่มต้นจนถึงจุดสุดท้าย. กรุงเทพฯ :สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (2562). ความเข้าใจพื้นฐานการวิเคราะห์สังเคราะห์งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

กิติพัฒน์ นนทบุรีมธุลย์. (2554). การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม: แนวคิดและวิธีวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กิติพัฒน์ นนทบุรีมธุลย์. (2563). การวิจัยประวัติชีวิตในการสังเคราะห์และการพัฒนาสังคม. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พงษ์เทพ สันติกุล. (2560). การวิจัยทางวิทยาศาสตร์สังคม สำหรับนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

10.2 เอกสารอื่นๆ Other materials

ชาย โพธิ์สิตา. (2547). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยประชากรและ

สังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.

Chsler, H., Reihezz, H.Z.,Dobbin, D.D.. (1976). **Social Work Research in the Human Service.**

New York: Human Sciences Press.

Rubin Allen, Rabbie Earl. (2001). **Research Methods for Social Work.** New York: Columbia

University Press.

Yoland Wadsworth. (1997). **Do It Yourself Social Research.** Sydney, Alken Press.